

[Lynnerup Nielsen.]

ret betydelige leje, der bliver i det nye byggeri, har det for vor kommunes vedkommende vist sig, at efterspørgslen er så stor, at der ved hvert byggeri har været overtegnet, lang tid før byggeriet var færdigt. Det viser jo i nogen grad den trang, der er tilstede til at få boliger. Men ikke desto mindre har byggeriet i hele forsommeren måttet stagnere. Vi havde byggeprojekter, der var godkendt til statslån med kommunegaranti, og alt var forsåvidt i den bedste orden; vi havde teglværker i vort område, der kunne levere de nødvendige sten, vi har også cementfabrikker, der var i stand til at levere cement, vi har mørtelfabrikker; materialerne var med andre ord tilstede. Vi har også den nødvendige arbejdskraft; desværre har vi haft det sådan, at altfor mange har været ledige og har mærket arbejdsløshedens svøbe; arbejdsløsheden har i hele efterkrigsperioden været særlig stor netop oppe i områderne omkring Aalborg.

Der har altså ikke været materiale-mangel, og der har heller ikke været mangel på den nødvendige arbejdskraft, men vi er, som det er udtalt ved flere lejligheder her under finanslovdebatten, blevet ramt af pengestræmningen. Vi kunne ikke få det nødvendige byggelån i nogen bank. Sommerens bedste tid gik med bunkersbyggeri, medens 100 familier er under boligforsorg og andre må bo i lysthuse, som jo langtfra svarer til de boliger, som er ønskelige, og adskillige unge må i vor kommune dele små lejligheder med forældre og svigerforældre. Det siger sig selv, at sådanne boligforhold virker nedbrydende i familierne.

Vi har tillige søgt materialebevilling til ombygning og udbedring af vore skoler, der er forældede og ikke kan give plads for de senere års tilgang af skolepligtige børn, uden at der endnu efter næsten et halvt års forløb er givet nogen materialebevilling, og vi venter stadig på imødekommenhed. Er forudsætningerne tilstede for, at der til et byggeforetagende kan bevilges statslån med kommunegaranti, må der vel også være forudsætninger for, at det nødvendige byggelån stilles til rådighed. Det sidste halve års vanskeligheder med byggelån er jo i virkeligheden en sabotage af hele byggestøtteløven, og det er tillige en udhuling af vor sociale standard, når der af en rentestram-

ningspolitik stikkes en kæp i hjulet for, at mennesker kan få tag over hovedet.

Men samtidig med at boligbyggeriet hemmes og hindres, som tilfældet har været for vor kommunes vedkommende, ved at de nødvendige byggelån ikke har kunnet opnås på trods af det meget store boligbehov, vi har at kæmpe med, har midlerne dog været tilstede, når talen har været om bunkersbyggeri. Og når talen har været om kasernebyggeri og om at gøre vor kommune til et militært befæstningsområde, fattes der ikke penge, så findes millionerne frem, så tager man gårde, husmandssteder, for nogle vedkommende tager man hele jorden, for andres en del af jorden, nogle får i nåde lov til at bebo fædrenes ejendom gennem mange slægtled, men uden jord, i bedste fald med et meget indskrænket jordareal; andre må flytte med meget kort varsel, uden at der er fastsat nogen bestemt affindelses-sum, hvorefter vedkommende kunne disponere fremover. Når et sogns jordareal er kortlagt af generalstaben, skal der kun nogle eftermiddagstimer til, for at tilværelsen forrykkes for mennesker, der ved flittigt arbejde har fået deres udkomme, således at de må gå ind til en helt usikker fremtid. Den jord, som måske gennem generationer har hørt slægterne til, fyldes med kaserner og militære anlæg. Det er forståeligt, at det af de pågældende føles smerteligt; det betyder med få måneders varsel: ud af vagten, afståelse af jord og ejendom, afsked med et erhverv og en boplad, som de følte sig tilfredse med. Af sognet kræver man veje, selv kirken er i fare, i hvert fald afskæres en stor del af sognet fra adgang til kirken. Til alt dette er der penge. Så snart generalstaben beslutter det, bevilger finansudvalget omgående pengene, her skal der ingen lange overvejelser til.

Det stiller sig helt anderledes, når et sogneråd løber spidsrod fra bankdirektør til bankdirektør for at opnå et byggelån blot til at gennemføre et byggeri af ganske almindelige lejligheder, for hvilke behovet er så stort, at der møder 10 for hver lejlighed, der vil kunne færdiggøres. Det kan kun skabe bitterhed og skarpe kontraster, at der bygges flotte og dyre kaserner og militære anlæg, medens ikke ganske få af sognets borgere må friste tilværelsen i selvbyggede pakkassehuse. Den fare, der altid